

കേരള ലൈവ്സ്റ്റോക്ക് ഡെവലപ്മെന്റ് ബോർഡ് ലിമിറ്റഡ്

(ഒരു കേരള സർക്കാർ സ്ഥാപനം) AN ISO 9001 : 2015 CERTIFIED COMPANY

വാല്യം-3, ലക്കം-5
ജൂൺ 2019

ഗോകുലം, പട്ടം പി.ഒ., തിരുവനന്തപുരം-695 004 | ഫോൺ: 0471-2440920, ഫാക്സ്: 0471-2440673 | www.livestock.kerala.gov.in

പ്രളയവും അത്യുഷ്ണവും അതിജീവിച്ച് ക്ഷീരമേഖല

പ്രളയക്കെടുതിയുടെ പശ്ചാത്തലത്തിൽ കാർഷിക കേരളം ജീവസന്ധാരണത്തിന് പ്രയാസപ്പെടുമ്പോൾ ബദലായി ആശ്രയിക്കുന്നത് ക്ഷീരമേഖലയെയാണ്. സംസ്ഥാനത്തുണ്ടായ പ്രളയക്കെടുതിയിൽ ക്ഷീരമേഖലയ്ക്ക് ഏതാണ്ട് 200 കോടിയോളം രൂപയുടെ നഷ്ടമുണ്ടായി. പാലുൽപ്പാദന മേഖലയിലെ വൻ കുതിപ്പിന്റെ പശ്ചാത്തലത്തിലായിരുന്നു അപ്രതീക്ഷിത ദുരന്തം ക്ഷീരമേഖലയെ തളർത്തിയത്. പ്രളയത്തിൽ കന്നുകാലികളുടെ എണ്ണത്തിലുണ്ടായ നഷ്ടം താഴെപ്പറയുന്നു.

പശുക്കൾ	:	5163
കിടാരികൾ	:	1087
കന്നുകുട്ടികൾ	:	5166
എരുമ	:	527
ആട്	:	6054
പന്നി	:	1025

പ്രളയം തകർത്തിട്ടും ക്ഷീരമേഖലയിലെ പ്രതിസന്ധികൾ സംസ്ഥാനം അതിവേഗം മറികടന്നു. സർക്കാരിന്റേയും ബന്ധപ്പെട്ട വകുപ്പുകളുടേയും ഏജൻസികളുടേയും ഒത്തൊരുമയോടുകൂടിയ അടിയന്തിര പ്രവർത്തനങ്ങളും, കർഷകർക്ക് താങ്ങും തണലുമായി നിലകൊള്ളുന്ന ശക്തമായ ഭരണയന്ത്രവും ഈ കെടുതിയിൽ നിന്നും വേഗം കരകയറുവാൻ ക്ഷീരമേഖലയെ സഹായിച്ചു. പ്രളയക്കെടുതിയുടെ പശ്ചാത്തലത്തിൽ കാർഷിക മേഖലയോടൊപ്പം പൊതുസമൂഹം ജീവൻ സന്താരണത്തിന് പ്രയാസപ്പെടുമ്പോൾ ആയതിന്റെ ബദലായി ആശ്രയിക്കുന്നത് ക്ഷീരമേഖലയെയാണ്.

2016-17 സാമ്പത്തിക വർഷത്തെ അപേക്ഷിച്ച് 2017-18 സാമ്പത്തിക വർഷം 12% വർദ്ധന സംസ്ഥാനത്ത്

പാൽ സംഭരണത്തിലുണ്ടായിരുന്നതായി റിപ്പോർട്ടുകൾ സൂചിപ്പിക്കുന്നു. ആ നില തുടർന്നിരുന്നുവെങ്കിൽ 2018 ഡിസംബറോടെ സ്വയം പര്യാപ്തതയിലേക്ക് എത്തുമെന്നായിരുന്നു കണക്കുകൂട്ടൽ. എന്നാൽ പ്രളയം തിരിച്ചടിയായി. പ്രളയത്തിന് തൊട്ടുമുമ്പ് സഹകരണ മേഖലയിലെ പാൽ സംഭരണം 2018 ജൂലൈമാസത്തിൽ പ്രതിദിനം 18.35 ലക്ഷം ലിറ്റർ ആയിരുന്നത് 2018 ഡിസംബർ ആയപ്പോൾ 19.37 ലക്ഷം ലിറ്ററായി ഉയർന്നത് സർക്കാരിന്റെ ശക്തമായ ഇടപെടലുകളാണ്. ആഭ്യന്തര പാലുൽപ്പാദന വർദ്ധനവ് കൈവരിച്ച് കേരളം ക്ഷീരോൽപ്പാദനത്തിൽ സ്വയം പര്യാപ്തതയിലേക്ക് നീങ്ങുക

കെ. എൽ. ഡി. ബോർഡിന് പുതിയ ചെയർമാൻ

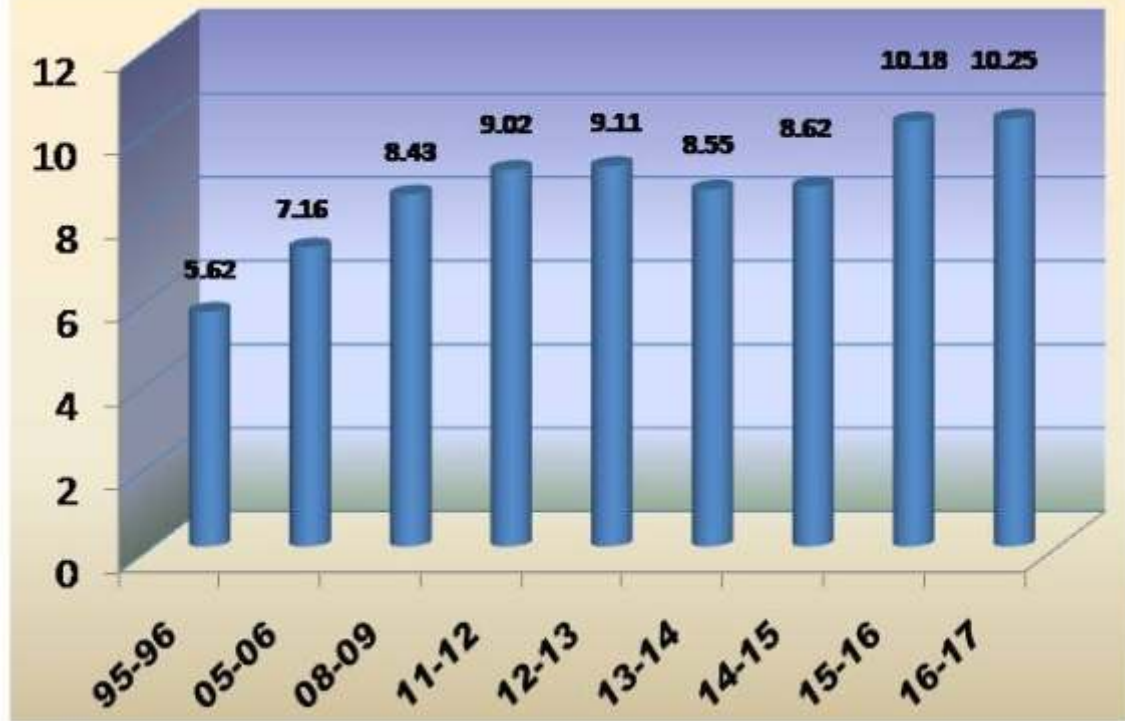
അഡീഷണൽ ചീഫ് സെക്രട്ടറി ശ്രീ. ദേവേന്ദ്രകുമാർ സിംഗ്, ഐ. എ. എസ് നെ കെ. എൽ. ഡി. ബോർഡിന്റെ ചെയർമാനായി സർക്കാർ നിയോഗിച്ചു. കൃഷി, മൃഗസംരക്ഷണ, ക്ഷീരവികസന, മൃഗശാല വകുപ്പുകളുടെ അഡീഷണൽ ചീഫ് സെക്രട്ടറി, കേരള വെറ്ററിനറി ആന്റ് അനിമൽ സയൻസ് സർവ്വകലാശാല വൈസ് ചാൻസലർ കാർഷികോൽപ്പാദന കമ്മീഷണർ, എന്നീ ചുമതലകൾക്ക് പുറമെയാണ് കെ. എൽ. ഡി. ബി. ചെയർമാൻ സ്ഥാനവും നൽകിയിരിക്കുന്നത്.

യാണ്. സംസ്ഥാനത്തിന് ആവശ്യമായ പാലിനു വേണ്ടി അന്യസംസ്ഥാനങ്ങളെ ആശ്രയിക്കുന്നതിൽ കുറവ് വന്നതായി നിലവിലെ കണക്കുകൾ വ്യക്തമാക്കുന്നു. മുൻ വർഷങ്ങളിൽ നിന്നും വ്യത്യസ്തമായി,

കന്നുകാലി ജനുസ്സുകളുടെ വൈവിധ്യവും, വ്യത്യസ്തമായ കാലാവസ്ഥ ഭൂപ്രകൃതി സാഹചര്യങ്ങളും, കാലിത്തീറ്റയുടെ ഉയർന്ന വിലയും ദൗർലഭ്യവും സംസ്ഥാനത്തെ ക്ഷീരമേഖലയുടെ

ലിറ്റർ

വർഷം

സങ്കരയിനം പശുക്കളുടെ ഉൽപ്പാദനക്ഷമത

കേരളത്തിനാവശ്യമായ 83 ശതമാനത്തോളം പാൽ സംസ്ഥാനത്ത് തന്നെ ഉൽപ്പാദിപ്പിക്കുന്നുണ്ട്.

സംസ്ഥാനത്തെ പാലിന്റെ ആവശ്യകത മുൻകാലങ്ങളെ അപേക്ഷിച്ച് ഗണ്യമായി കൂടിയിട്ടുണ്ട് എന്നാൽ ആഭ്യന്തര ഉൽപ്പാദനം വർദ്ധിച്ചതോടെ മേഖലാ യൂണിയനുകൾ ഇറക്കുമതി ചെയ്തിരുന്ന പാലിന്റെ അളവിലും ഗണ്യമായ കുറവ് വന്നിട്ടുണ്ട്.

2019 മെയ് മാസത്തിൽ പ്രതിദിനം ശരാശരി 14.17 ലക്ഷം ലിറ്റർ പാൽ ആവശ്യമായിരിക്കെ, 13.07 ലക്ഷം ലിറ്റർ പാൽ മിതമ ആഭ്യന്തരമായി സംഭരിച്ചു പോരുന്നു. 2015-16 സാമ്പത്തിക വർഷത്തിൽ പ്രതിദിനം 4.70 ലക്ഷം ലിറ്റർ പാൽ ഇറക്കുമതി ചെയ്തിരുന്നു എന്നാൽ 2019 ആയപ്പോഴേയ്ക്കും പ്രതിദിന ഇറക്കുമതി 1 ലക്ഷം ലിറ്ററിലും താഴെയായി.

കേരളത്തിലെ സങ്കരയിനം പശുക്കളുടെ ഉൽപ്പാദനശേഷിയിലുണ്ടായ വർദ്ധനവ് ഈ അവസരത്തിൽ വിസ്മയിച്ചുകൂടാ. 2014-15ൽ പ്രതിദിനം 8.62 ലിറ്ററായിരുന്നത്, 2017 ൽ 10.25 ലിറ്ററായി ഉയർന്നു.

ശക്തിയും-ദൗർബല്യങ്ങളുമായി നിലനിൽക്കുമ്പോഴും, സ്ഥായിയായി ഉണ്ടായ ഉയർന്ന ഉൽപ്പാദനക്ഷമത ഈ മേഖലയെ ശോഭനമായ ഭാവിയിലേയ്ക്കാണ് നയിക്കുന്നത്.

പ്രളയാനന്തരം സംസ്ഥാനത്തെ രൂക്ഷമായ ചൂടിലും ക്ഷീരമേഖല സാവകാശം മുന്നേറുകയാണ്. പ്രതിദിന സംഭരണത്തിൽ നേരിയ കുറവ് അനുഭവപ്പെടുന്നുവെങ്കിലും, കഴിഞ്ഞ വർഷങ്ങളെ അപേക്ഷിച്ച് ചെറിയ കുറവ് മാത്രമാണ് രേഖപ്പെടുത്തിയിട്ടുള്ളത്. കേരളത്തിൽ 8 ലക്ഷത്തോളം കുടുംബങ്ങൾ ക്ഷീരമേഖലയുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് ജീവിക്കുന്നു. ഇവരിൽ 40-45 ശതമാനം മാത്രമാണ് ക്ഷീരസംഘങ്ങൾ വഴി പാൽ വിപണനം നടത്തുന്നത്. എല്ലാ ക്ഷീരകർഷകരെയും നിബന്ധനകൾക്ക് വിധേയമായി “അയ്യങ്കാളി നഗര തൊഴിലുറപ്പ് പദ്ധതി” യിൽ കീഴിൽ ഉൾപ്പെടുത്തിക്കൊണ്ടുള്ള സംസ്ഥാന സർക്കാരിന്റെ പുതിയ ഉത്തരവ് ഈ മേഖലയ്ക്ക് ഉണർവ്വേകുന്ന നടപടിയാണ്.

ഗൃഹാതുരത്വമുണ്ടാക്കിയ “സിസ്റ്റ് ഇന്ത്യൻ” ബന്ധം

ശ്രീ. ഏഡ്രിയൻ മെൻസി മാട്ടുപ്പെട്ടി ഫാമിലെ ഉദ്യോഗസ്ഥരോടൊപ്പം.

ഇൻഡോ-സിസ്റ്റ് പ്രോജക്ടിന്റെ മുൻ സിസ്റ്റ് ഡയറക്ടർ ഡോ. മാർട്ടിൻ മെൻസിയുടെ മകൻ ശ്രീ. ഏഡ്രിയൻ മെൻസി മാട്ടുപ്പെട്ടി ഫാമിൽ 2019 ഫെബ്രുവരി 2, 3 തീയതികളിൽ സന്ദർശനം നടത്തി. താൻ ജനിച്ചുവളർന്ന മാട്ടുപ്പെട്ടി ഫാമും, താമസിച്ചിരുന്ന സിസ്റ്റ് ഡയറ

ക്ടറുടെ ബംഗ്ലാവും, അവിടുത്തെ മാറ്റങ്ങളും അദ്ദേഹം നേരിട്ട് കാണുകയുണ്ടായി. കാലാനുസൃതമായി ശാസ്ത്ര പുരോഗതിയ്ക്കനുസരിച്ച് ഫാമിൽ നടന്നിരിക്കുന്ന പുരോഗമന പ്രവർത്തനങ്ങളിൽ അദ്ദേഹം അതീവ സംതൃപ്തി രേഖപ്പെടുത്തി.

പാലുൽപ്പാദന വർദ്ധനവിന് ജീനോമിക് സെലക്ഷൻ

വനം, മൃഗസംരക്ഷണ-ക്ഷീരവികസന വകുപ്പ് മന്ത്രി. അഡ്വ. കെ. രാജു, ആസ്ട്രേലിയൻ വിദഗ്ദ്ധരുമായി ചർച്ച നടത്തുന്നു.

കേരള കന്നുകാലി വികസന ബോർഡ് തിരുവനന്തപുരത്ത് കൂടപ്പനക്കുന്നിൽ വിത്തുകാളുകളുടെ ജനിതക തെരഞ്ഞെടുക്കലിന് വേണ്ടി “സെന്റർ ഫോർ അപ്ലൈഡ് ലൈവ്സ്റ്റോക്ക് ജീനോമിക്സ് (CALG)” സ്ഥാപിച്ചിട്ടുണ്ട്. കേരളത്തിലെ കന്നുകാലികളിൽ കൃത്രിമ ബീജാ

ധാനത്തിന് വ്യാപകമായി ഉപയോഗിക്കുവാൻ പോകുന്ന വിത്തുകാളുകൾ, കന്നുകൂട്ടിയായിരിക്കുമ്പോൾ തന്നെ അവയുടെ ജനിതക മേന്മ പരിശോധിച്ച്, അവയ്ക്കു ജനിക്കുന്ന പശു കുട്ടികളുടെ പാലുൽപ്പാദന ശേഷി അറിയുവാനുള്ള സാങ്കേതിക വിദ്യയാണ് ഈ ആധുനിക ലാബിൽ നടപ്പാക്കിവരുന്നത്.

വിത്തുകാളുകളെ തെരഞ്ഞെടുക്കുന്നതിനുള്ള ജനിതകമേന്മ വർദ്ധിപ്പിക്കാൻ കഴിയുന്നതു കൊണ്ടും, തലമുറകൾ തമ്മിലുള്ള ഇടവേള (Generation Interval) കുറയുന്നതുകൊണ്ടും വിത്തുകാളുകളുടെ ജനിതക മികവ് സാധ്യമാകും.

ഇന്ന് കേരളത്തിൽ പാലുൽപ്പാദനം വർദ്ധിപ്പിക്കുന്നതിനുവേണ്ടി ഉപയോഗിക്കുന്ന സാങ്കേതിക വിദ്യ “സന്തതി പരിശോധനയിലധിഷ്ഠിതമായ മുരിക്കിടാങ്ങളുടെ” (Young Bull Programme) ഉൽപ്പാദനമാണ്. കേരളത്തിലെ നിലവിലുള്ള സാഹചര്യങ്ങളിൽ, ഇങ്ങനെ തിരഞ്ഞെടുത്ത “പ്രായപൂർത്തിയായ” (Proven) വിത്തുകാളുകളെ കണ്ടെത്താൻ 10 മുതൽ 11 വർഷം വേണ്ടിവരുന്നു. കേരളത്തിലെ സാഹചര്യത്തിൽ വിത്തുകാളുകൾ 18 മുതൽ 24 മാസം പ്രായമാകുമ്പോൾ മാത്രമേ ബീജദാതാവ് ആകുകയുള്ളൂ എന്നതുകൊണ്ടുതന്നെ, തലമുറകളുടെ ഇടവേള കുടുന്നതിന് കാരണമാകും. നില

ആസ്ട്രേലിയൻ സംഘം ആലപ്പുഴ ജില്ലയിലെ കർഷകരുടെയൊപ്പം

**ആസ്ത്രേലിയൻ സംഘം
കെ.എൽ.ഡി. ബോർഡിന്റെ ജീനോമിക് ലാബിൽ.**

വിൽ ഇത്തരത്തിൽ കന്നുകാലികളുടെ ജനിതക മേന്മ വർദ്ധിപ്പിക്കാനുള്ള ഉദ്യമത്തെ ഇത് സാരമായി ബാധിക്കുന്നു. വിത്തുകാളകളെ ജനിതകമായി തെരഞ്ഞെടുക്കുന്നതിലൂടെ (Genomic Selection) വിപ്ലവകരമായ ഒരു മാറ്റം പാലുൽപ്പാദനക്ഷമതയിൽ പ്രതീക്ഷിക്കുന്നു.

കെ.എൽ.ഡി.ബോർഡ് “സന്തതി പരിശോധന” (Progeny Testing) പദ്ധതി വിജയകരമായും കാര്യക്ഷമമായും 1977 മുതൽ നടപ്പിലാക്കി വരുന്നത് കൊണ്ട്, ഈ പുതിയ പദ്ധതി നടപ്പിലാക്കുന്നതിന് വേണ്ടി എല്ലാ വിത്തുകാളകളുടെ ബീജവും ലോൺ സ്റ്റോറേജിൽ സൂക്ഷിക്കുകയും, ഇതിന്റെ കുട്ടികളുടെ ഉൽപ്പാദനം രേഖപ്പെടുത്തി സൂക്ഷിക്കുകയും ചെയ്തിരുന്നു. ഇവയാണ് വിത്തുകാളകളുടെ ജീനോമിക് തെരഞ്ഞെടുക്കലിന്റെ അടിസ്ഥാനവും ഏറ്റവും അത്യന്താപേക്ഷിതമായതും. ആയതിനാൽ മറ്റ് വികസിത രാജ്യങ്ങളായ അമേരിക്ക, കാനഡ, നെതർലാൻഡ്, ഫ്രാൻസ്, ന്യൂസിലാൻഡ് എന്നിവിടങ്ങളിൽ അവലംബിക്കുന്ന ജീനോമിക് തെരഞ്ഞെടുപ്പ് കേരളത്തിലും തുടങ്ങുവാൻ സാധ്യമാകുന്നു. കേരളത്തിലെ വിത്തുകാളകളുടെ ജീനോമിക് മാപ്പിംഗ് തുടങ്ങിക്കഴിഞ്ഞു. അടുത്ത പടിയാണി ജീനോമിക് ഡേറ്റാ വിലയിരുത്തി പാലുൽപ്പാദന മികവ് പ്രവചിക്കാനുള്ള സമവാക്യങ്ങൾ (Prediction Equations) ഉരുത്തിരിയേണ്ടതുണ്ട്. ഇതിനു വേണ്ടിയുള്ള

ചർച്ചകൾക്കും വിശകലനങ്ങൾക്കുമായി ആസ്ത്രേലിയയിലെ അഡ്ലെയ്ഡ് യൂണിവേഴ്സിറ്റിയിൽ

നിന്നുള്ള പ്രൊഫ. ജോൺ വിലയംസ്, പ്രൊഫ. വെയ്ൻ പിച്ച്ഫോർഡ് എന്നീ രണ്ട് വിദഗ്ദ്ധർ 2019 ഫെബ്രുവരി 25 മുതൽ 28

വരെ കെ.എൽ.ഡി.ബോർഡിൽ എത്തിയിരുന്നു.

ഈ സംഘം ആലപ്പുഴ ജില്ലയിലെ ക്ഷീര കർഷകർ, മൃഗാശുപത്രികൾ, പാൽ സൊസൈറ്റികൾ എന്നിവ സന്ദർശിച്ച്, കർഷകരുമായി ചർച്ചകൾ നടത്തുകയും, കെ.എൽ.ഡി.ബോർഡിന്റെ മാട്ടുപ്പെട്ടി, കുളത്തുപ്പുഴ ഫാമുകൾ സന്ദർശിക്കുകയുമുണ്ടായി.

27-ാം തീയതി ബഹു. വനം, മൃഗസംരക്ഷണ, ക്ഷീരവികസന വകുപ്പ് മന്ത്രിയെ സംഘം സന്ദർശിക്കുകയും, ഈ മേഖലയിൽ ബോർഡ് ഇത് വരെ കൈവരിച്ച നേട്ടങ്ങൾ, ഭാവിയിൽ നട

പ്പിലാക്കേണ്ടുന്ന കാര്യങ്ങൾ എന്നിവയെക്കുറിച്ച് വിശദമായ ചർച്ചകൾ നടക്കുകയും ചെയ്തു.

വിദഗ്ദ്ധ സംഘം കെ.എൽ.ഡി. ബോർഡ് ഉദ്യോഗസ്ഥരുമായി ചർച്ച നടത്തുന്നു.

നാടൻ പശുക്കളുടെ എണ്ണം വർദ്ധിപ്പിക്കുവാൻ പദ്ധതി

നമ്മുടെ സംസ്ഥാനത്ത് കന്നുകാലികളുടെ എണ്ണം കുറഞ്ഞുകൊണ്ടിരിക്കുന്ന സാഹചര്യമാണുള്ളത്. 2003ൽ 21.22 ലക്ഷം കന്നുകാലികളുണ്ടായിരുന്നെങ്കിൽ 2012 ലെ സെൻസസ് പ്രകാരം അത് 13.29 ലക്ഷം ആയി കുറഞ്ഞു.

	2003	2012
സങ്കരവർഗ്ഗം	17,35,000	12,52,000
നാടൻ	3,87,000	77,000
ആകെ	21,22,000	13,29,000

2012ന് ശേഷമുള്ള കണക്കെടുപ്പ് 2019 ൽ നടന്ന് വരുന്നതേയുള്ളൂ. കന്നുകാലികളുടെ എണ്ണത്തിൽ ഇനിയും കുറവ് വരുവാനുള്ള സാധ്യത തള്ളിക്കളയാനാവില്ല. എന്നിരുന്നാലും പാലുൽപ്പാദനത്തിന്റെ കാര്യത്തിൽ സംസ്ഥാനം വമ്പിച്ച മുന്നേറ്റം നടത്തിയിട്ടുണ്ട്. ശാസ്ത്രീയമായ പ്രജനന പ്രക്രിയകളിലൂടെ പശുക്കളുടെ പാലുൽപ്പാദനം എന്ന പ്രകൃതിദത്തമായ കഴിവിനെ, അവയുടെ ജനിതകശേഷി വർദ്ധിപ്പിച്ച് കൂടുതൽ ഉൽപ്പാദനക്ഷമതയിലേക്ക് എത്തിയ്ക്കുവാൻ കഴിഞ്ഞു എന്നത് എടുത്തു പറയേണ്ടതാണ്. ഈ മികവ് പൂർണ്ണമായും പ്രകടമാക്കുവാൻ തക്ക സാഹചര്യം സംസ്ഥാനത്ത് ഒരുക്കിക്കൊടുക്കുവാൻ കഴിഞ്ഞുവെന്നതും ഒരു യാഥാർത്ഥ്യമാണ്. നിലവിൽ നമ്മുടെ പശുക്കളുടെ പ്രതിദിന ശരാശരി പാലുൽപ്പാദനക്ഷമത 10.25 കി.ഗ്രാമാണ്. ഇത് ഇനിയും വർദ്ധിക്കേണ്ടിയിരിക്കുന്നു.

എന്നാൽ പശുക്കളുടെ എണ്ണത്തിൽ വരുന്ന ഗണ്യമായ ഈ കുറവ് മുമ്പോട്ടുള്ള പ്രയാണത്തിൽ നമുക്ക് ഒരു പ്രശ്നം തന്നെയാണ്. കറവയിലുള്ള പശുക്കളുടെ എണ്ണം ഇപ്പോൾ 7 ലക്ഷത്തിൽ താഴെ മാത്രമാണ്. മറ്റ് സംസ്ഥാനങ്ങളിൽ നിന്നും പശുക്കളെ കൊണ്ടുവന്നുകൊണ്ട് മാത്രം ഈ കുറവ് പരിഹരിക്കുന്നതിന് പരിമിതിക

ളേറെയാണ്. അതിനാൽ, സംസ്ഥാനത്തിനകത്ത് തന്നെ ഒരു നിശ്ചിത എണ്ണം മെച്ചപ്പെട്ട പശുക്കൾ എപ്പോഴുമുണ്ടാകേണ്ടതും. അതിന് ഉതകുന്ന വിധത്തിൽ ഇവിടെ ജനിക്കുന്ന പശുക്കുട്ടികളുടെ എണ്ണത്തിൽ വർദ്ധനവുണ്ടാകേണ്ടതുമാണ്. മാത്രവുമല്ല ജനിക്കുന്ന പശുക്കുട്ടികളെ കർഷകർക്ക് നല്ലരീതിയിൽ വളർത്തുവാനും അവയെ പരിപാലിച്ച് ലക്ഷണമൊത്ത പശുക്കളാക്കി മാറ്റുവാനും താൽപ്പര്യമുണ്ടാകണം. ഈയൊരു മനോഭാവം കർഷകരിലുണ്ടാകേണ്ടത് അനിവാര്യമാണ്.

മെച്ചപ്പെട്ട ഒരു പശുവുണ്ടെങ്കിൽ സാധാരണ അതിന്റെ ഒരു പ്രസവത്തിൽ ഒന്നോ, വളരെ അപൂർവ്വമായി രണ്ടോ കുട്ടികൾ ജനിക്കുമായിരിക്കും. എന്നാൽ ഭ്രൂണമാറ്റമെന്ന സാങ്കേതിക വിദ്യയിലൂടെ ഒരു പശുവിൽ ഒരേ സമയം ഒന്നിലധികം അണ്ഡങ്ങളെയുൽപ്പാദിപ്പിക്കുവാൻ പ്രേരിപ്പിക്കുന്ന രീതിയിൽ പ്രത്യേക ഹോർമോണുകൾ നൽകുന്നു. ഇവയെ ബീജസങ്കലനം നടത്തുമ്പോൾ ഒന്നിലധികം ഭ്രൂണങ്ങൾ ഈ പശുവിൽ ഉണ്ടാകുകയും, ഒരാഴ്ചയ്ക്കുള്ളിൽ ഈ ഭ്രൂണങ്ങളെ വേർതിരിച്ച് പശുവിൽ നിന്ന് പുറത്തെടുക്കുകയും, അവയെ ഗുണപരിശോധനകൾക്ക് വിധേയമാക്കി, നിരവധി പശുക്കളുടെ ഗർഭപാത്രങ്ങളിലായി നിക്ഷേപിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. ഇപ്രകാരം ഭ്രൂണങ്ങൾ സ്വീകരിക്കേണ്ട പശുക്ക

വെച്ചൂർ പശുക്കളിലെ പ്രത്യേക പ്രജനന പദ്ധതിയുടെ ഉദ്ഘാടനം മാട്ടുപ്പെട്ടി ഫാമിൽ ബഹു: വനം, മൃഗസംരക്ഷണ-ക്ഷീരവികസന വകുപ്പ് മന്ത്രി, ശ്രീ. അഡ്വ. രാജു അവർകൾ നിർവ്വഹിക്കുന്നു. ദേവികുളം എം.എൽ.എ. ശ്രീ. എസ്. രാജേന്ദ്രൻ, കെ.എൽ.ഡി. ബോർഡ് എം.ഡി. എന്നിവർ സമീപം.

ജേയും, ഹോർമോണുകൾ നൽകി തയ്യാറാക്കി നിർത്തേണ്ടതുണ്ട്. അങ്ങനെ ഉൽപ്പാദനക്ഷമത കൂടിയ ഒരു പശുവിന്റെ കൂടുതൽ കുട്ടികൾ ഒരേ സമയം ജനിക്കുവാനുള്ള സാധ്യതയേറുന്നു.

1996 മുതൽ മാട്ടുപ്പെട്ടി ഫാമിൽ ഭ്രൂണമാറ്റ സാങ്കേതിക വിദ്യ ലബോറട്ടറി പ്രവർത്തിച്ചുവരുന്നു. മെച്ചപ്പെട്ട സങ്കരവർഗ്ഗ വിത്തുകാളക്കുട്ടികളെ ഉൽപ്പാദിപ്പിക്കുന്നതിനാണ് ബോർഡ് ഈ സാങ്കേതിക വിദ്യ പ്രധാനമായും ഉപയോഗിക്കുന്നത്. ഒരു ചെറിയ തോതിൽ ഭ്രൂണമാറ്റസങ്കേതികവിദ്യ, താൽപ്പര്യമുള്ള കർഷകരുടെ പശുക്കളിലും നടത്തുന്നുണ്ട്. ജനിക്കുന്നത് പശുക്കുട്ടിയാണെങ്കിൽ അത് കർഷകന് സ്വന്തമാക്കാം. എന്നാൽ കാളക്കുട്ടിയാണെങ്കിൽ മെച്ചപ്പെട്ട വില നൽകി കെ.എൽ.ഡി. ബോർഡ് അതിനെ തിരികെയെടുക്കുകയും ചെയ്യും. ചെലവേറിയതും വളരെയധികം സാങ്കേതിക നൈപുണ്യം വേണ്ടതുമായ ഒരു പ്രക്രിയ ആയതിനാൽ സംസ്ഥാന വ്യാപകമായി ഈ പദ്ധതി നടപ്പാക്കാൻ നിലവിൽ ചില തടസ്സങ്ങളുണ്ട്.

രാജ്യത്ത് അന്യം നിന്നുകൊണ്ടിരിക്കുന്ന നാടൻ ജനുസ്സുകളുടെ കൂടുതൽ കുട്ടികളെ കുറഞ്ഞ സമയത്തിനുള്ളിൽ ഉൽപ്പാദിപ്പിക്കുന്നതിന് ഭ്രൂണമാറ്റ സാങ്കേതിക വിദ്യ പ്രയോഗിക്കുന്നതിനാണ് ഈ പുതിയ പദ്ധതിയിലൂടെ ഉദ്ദേശിക്കുന്നത്. രാജ്യത്ത് ആകെ 15 സ്ഥാപനങ്ങൾക്ക് ഈ പദ്ധതി നടപ്പിലാക്കുവാൻ അനുമതിയും ഫണ്ടും കേന്ദ്ര സർക്കാർ ലഭ്യമാക്കിയിട്ടുണ്ട്. ഓരോ സംസ്ഥാനവും ഏതൊക്കെ ഇനങ്ങളിലാണ് ഭ്രൂണമാറ്റം ചെയ്യേണ്ടത് എന്നും തീരുമാ

നിച്ചിട്ടുണ്ട്. കേരളത്തിൽ ഇത് നടപ്പിലാക്കുവാൻ കെ.എൽ.ഡി.ബോർഡിനെ ചുമതലപ്പെടുത്തുകയും, വെച്ചൂർ, സഹിവാൾ എന്നീ ഇനങ്ങളുടെ കുട്ടികളെ ഉൽപ്പാദിപ്പിക്കുവാനുമാണ് പദ്ധതി. മൊത്തം 2.48 കോടി രൂപയും ബോർഡിന് നൽകിക്കഴിഞ്ഞു. മൂന്ന് വർഷം കൊണ്ട് 20 വെച്ചൂർ കുട്ടികളേയും 110 സഹിവാൾ കുട്ടികളേയും ഉൽപ്പാദിപ്പിക്കണം.

പ്രസ്തുത പദ്ധതിയുടെ ഉദ്ഘാടനം 2018 ഡിസംബർ 12-ാം തീയതി മാട്ടുപ്പെട്ടി ഫാമിൽ ബഹു. വനം, മൃഗസംരക്ഷണ, ക്ഷീരവികസന വകുപ്പ് മന്ത്രി അഡ്വ. കെ. രാജു നിർവ്വഹിക്കുകയുണ്ടായി. ചടങ്ങിൽ ദേവികുളം എം.എൽ.എ. ശ്രീ. എസ്. രാജേന്ദ്രൻ അദ്ധ്യക്ഷത വഹിച്ചു.

വെച്ചൂർ ജനുസ്സിൽ ഭ്രൂണമാറ്റ പ്രക്രിയ വിജയകരമായി കെ.എൽ.ഡി ബോർഡ് നടപ്പിലാക്കിക്കഴിഞ്ഞു. 2017 ഒക്ടോബർ മാസത്തിൽ പരീക്ഷണാടിസ്ഥാനത്തിൽ മാട്ടുപ്പെട്ടിയിൽ ഇത് നടപ്പിലാക്കുകയും, അതിൽ രണ്ട് കുട്ടികൾ ജനിക്കുകയും ചെയ്തിട്ടുണ്ട്. വെച്ചൂർ പശുക്കൾക്കായി പ്രത്യേക പ്രജനന പദ്ധതിയും ആലപ്പുഴ, പത്തനംതിട്ട ജില്ലകളിൽ ബോർഡ് നടപ്പിലാക്കുന്നുണ്ട്. വെച്ചൂർ പശുക്കളെ പരിപാലിക്കുന്ന കർഷകരുടെയിടങ്ങളിൽ പോയി, പശുക്കളുടെ പാലിന്റെ അളവ് രേഖപ്പെടുത്തി, അവയിൽ മെച്ചപ്പെട്ട പശുക്കളിൽ വെച്ചൂർ കാളകളുടെ ബീജം കുത്തിവെയ്ക്കുന്നു. ഇതിൽ ജനിക്കുന്ന പശുക്കുട്ടികളെ കർഷകർക്ക് നൽകുകയും കാളക്കുട്ടികളെ പ്രീമിയം തുക നൽകി ബോർഡ് വാങ്ങുകയും ചെയ്യുന്നു.

മുവാറ്റുപുഴ റീജിയണൽ സെമൻ ബാങ്കിന് ഐ.എസ്.ഒ അംഗീകാരം

സംസ്ഥാനത്തുടനീളം കൃത്രിമ ബീജാധാന പ്രവർത്തനങ്ങൾക്കായുള്ള ഗാഢശീതീകരിച്ച ബീജമാത്രകളും ദ്രവ നൈട്രജനും മറ്റ് അനുബന്ധ സാമഗ്രികളും കൃത്യമായ ഇടവേളകളിൽ ആവശ്യാനുസരണം വിതരണം ചെയ്യുന്നതിനായി കെ.എൽ.ഡി ബോർഡിന് ഏഴ് പ്രദേശിക (റീജിയണൽ) സെമൻ ബാങ്കുകളുണ്ട്. കൂളത്തുപുഴ, മാവേലിക്കര, മുവാറ്റുപുഴ ചാലക്കുടി, ധോണി, പുതുപ്പാടി (കോഴിക്കോട്), കണ്ണൂർ എന്നിവിടങ്ങളിലാണ് ഇവ സ്ഥിതി ചെയ്യുന്നത്.

9001:2015

കെ. എൽ. ഡി ബോർഡിന്റെ ബീജോൽപ്പാദന കേന്ദ്രങ്ങൾക്കെല്ലാം വർഷങ്ങൾക്ക് മുൻപ് തന്നെ ഐ.എസ്.ഒ അംഗീകാരം ലഭിച്ചിട്ടുണ്ട്. ബോർഡിന്റെ മുവാറ്റുപുഴ ബീജവിതരണ ബാങ്കിന് ആദ്യമായി ഐ.എസ്.ഒ അംഗീകാരം ഇപ്പോൾ ലഭിക്കുകയുണ്ടായി. ഐ.എസ്.ഒ സർട്ടിഫിക്കറ്റിന്റെ കൈമാറ്റം 22.12.2018 ൽ ബഹു. വനം, മൃഗസംരക്ഷണ, ക്ഷീരവികസന വകുപ്പ് മന്ത്രി അഡ്വ. കെ. രാജു, കെ.എൽ.ഡി.ബി.എം.ഡിയ്ക്ക് നൽകി

മുവാറ്റുപുഴ മേഖലാ സെമൻ ബാങ്കിന് ലഭിച്ച ഐ.എസ്.ഒ അംഗീകാര പത്രം ബഹുമാനപ്പെട്ട മന്ത്രിയിൽ നിന്നും കെ.എൽ.ഡി. ബോർഡ് എം.ഡി ഏറ്റുവാങ്ങുന്നു.

ക്കൊണ്ട് മാട്ടുപ്പെട്ടി ഫാമിൽ നിർവ്വഹിച്ചു.

മറ്റ് ആറ് റീജിയണൽ സെമൻ ബാങ്കുകൾക്കും ഒരു വർഷത്തിനുള്ളിൽ ഐ.എസ്.ഒ സർട്ടിഫിക്കേഷൻ ലഭിക്കുന്നതിനുള്ള നടപടികൾ ബോർഡ് ആരംഭിച്ചു കഴിഞ്ഞു.

ക്ഷീരമേഖലയിൽ സംരംഭകത്വ സെമിനാർ

കൊല്ലം ജില്ലയിലെ കടപ്പാക്കടയിലുള്ള കാമ്പി ഫ്ലേറ്റി കരുണാകരൻ ലൈബ്രറിയും, കെ.എൽ.ഡി. ബോർഡും സംയുക്തമായി 2019 മാർച്ച് 7-ാം തീയതി മൃഗസംരക്ഷണ സംരംഭകത്വ സെമിനാർ നടത്തുകയുണ്ടായി. കാമ്പിഫ്ലേറ്റി കരുണാകരൻ ലൈബ്രറിയുടെ ഹാളിൽ നടന്ന സെമിനാർ ബഹു. വനം, മൃഗസംരക്ഷണ, ക്ഷീരവികസന വകുപ്പ് മന്ത്രി അഡ്വ. കെ. രാജു ഉദ്ഘാടനം ചെയ്തു. തദ്വസരത്തിൽ കേരള സംസ്ഥാന പൗൾട്രി വികസന കോർപ്പറേഷൻ ചെയർ പേഴ്സൺ ശ്രീമതി. ജെ. ചിഞ്ചുറാണി, ജനയുഗം പബ്ലിക്കേഷൻസ് ജനറൽ മാനേജർ ശ്രീ.സി.ആർ. ജോസ് പ്രകാശ്, ജനയുഗം കൊല്ലം ബ്യൂറോ ചീഫ് ശ്രീ.സുരേഷ്, ജനപ്രതിനിധികൾ, മൃഗസംരക്ഷണ, ക്ഷീരവികസന വകുപ്പിലെ ഉദ്യോഗസ്ഥർ തുടങ്ങിയവർ പങ്കെടുത്തു. 150 ഓളം ക്ഷീരകർഷകരും നവസംരംഭകരും സെമിനാറിൽ പങ്കെടുത്തു. സെമിനാറിന്റെ തുടർച്ചയെന്നോണം, പങ്കെടുത്ത എല്ലാ കർഷകർക്കും കെ.എൽ.ഡി. ബോർഡിന്റെ കുളത്തുപ്പുഴ ഫാമിൽ സൗജന്യ പരിശീലനം നൽകുന്നതാണെന്ന് ബോർഡ് എം. ഡി. ഡോ.ജോസ് ജെയിംസ് അറിയിച്ചു.

**സംരംഭകത്വ സെമിനാർ
മന്ത്രി കെ. രാജു ഉദ്ഘാടനം ചെയ്യുന്നു.**

പടവുകൾ 4-ാം ലക്കം പ്രകാശനം ചെയ്തു

“പടവുകൾ” 4-ാം ലക്കം ബഹു. വനം, മൃഗസംരക്ഷണ - ക്ഷീരവികസന വകുപ്പ് മന്ത്രി അഡ്വ. കെ. രാജു പ്രകാശനം ചെയ്തു. ബഹു. മന്ത്രിയുടെ ഓഫീസിൽ നടന്ന ചടങ്ങിൽ പ്രൈവറ്റ് സെക്രട്ടറി ശ്രീ. കെ. സദാശിവ ഭട്ട്, അഡീഷണൽ പ്രൈവറ്റ് സെക്രട്ടറി ഡോ.എസ്. കെ. സത്യരാജ്, അസിസ്റ്റന്റ് പ്രൈവറ്റ് സെക്രട്ടറിമാരായ ശ്രീ. അജയകുമാർ, ശ്രീ. വിനോദ്കുമാർ. പി. എ. ശ്രീ. അനിൽ കുമാർ എന്നിവർ പങ്കെടുത്തു.

ആടുകളിലെ കൃത്രിമ ബീജാധാനത്തിന് വിപുലമായ പദ്ധതി

കുടർമാർക്കും ഇതിൽ വിദഗ്ദ്ധ പരിശീലനവും നൽകുന്നതിനും വിപുലമായ പദ്ധതി കെ.എൽ. ഡി.ബോർഡ് നടപ്പിലാക്കുന്നു. “ദേശീയ ലൈവ്സ്റ്റോക്ക് മിഷന്റെ” ഭാഗമായി ഈ പദ്ധതിയ്ക്ക് അംഗീകാരവും ലഭിച്ചുകഴിഞ്ഞു.

കൃത്രിമ ബീജാധാന സമയത്ത് ആടുകളെ കൃത്യമായി നിയന്ത്രിച്ചു നിർത്തുവാൻ സഹായിക്കുന്ന പ്രത്യേകതരം ക്രേറ്റ്, വജൈനൽ സ്പെക്കുലം, ഹെഡ് ലൈറ്റ് എന്നിവ പ്രസ്തുത കേന്ദ്രങ്ങളിൽ ഇതിന്റെ ഭാഗമായി ബോർഡ് എത്തിയ്ക്കും. ബീജാധാനത്തിനായി മലബാറി ഇനത്തിൽപ്പെട്ട തെരഞ്ഞെടുക്കപ്പെട്ട മലബാറി മുട്ടനാടുകളുടെ ബീജം ഗാഢശീതീകരണം നടത്തുന്നതിനുള്ള സൗകര്യം ബോർഡിന്റെ പാലക്കാട്ടുള്ള ധോണി ഫാമിലാണുള്ളത്. നിലവിൽ ഒരു വർഷം മുട്ടനാടുകളുടെ 65,000 ത്തോളം ബീജമാത്രകളാണ് സംസ്ഥാനത്ത് ബോർഡ് വിതരണം ചെയ്യുന്നത്. ഇത് 2019 - 20 വർഷത്തിൽ 1,25,000 ആയി ഉയർത്തുകയാണ് ബോർഡിന്റെ ലക്ഷ്യം. കർഷകഭവനങ്ങളിൽ ജനിക്കുന്ന പുതിയതലമുറയിലെ ആടുകളുടെ ജനിതക ഗുണമേന്മ (വേഗത്തിലുള്ള ശരീര ഭാരത്തിന്റെ വർദ്ധന, കൂടുതൽ കുട്ടികൾ ജനിക്കുന്നതിനുള്ള ശേഷി, തുടങ്ങിയവ) വർദ്ധിപ്പിക്കുക എന്നതാണ് കൃത്രിമ ബീജാധാനത്തിലൂടെ ബോർഡ് ഉദ്ദേശിക്കുന്നത്.

സംസ്ഥാനത്ത് കന്നുകാലികൾക്ക് നിലവിൽ 2939 കൃത്രിമ ബീജാധാനകേന്ദ്രങ്ങളാണുള്ളത് എന്നാൽ ഇവയിൽ ആടുകൾക്ക് കൃത്രിമബീജാധാനത്തിനുള്ള സൗകര്യങ്ങൾ ഒരുക്കിയിട്ടുള്ളത് 689 കേന്ദ്രങ്ങളിൽ മാത്രമാണ്. ഈ സൗകര്യങ്ങൾ 500 കേന്ദ്രങ്ങളിൽകൂടി ഏർപ്പെടുത്തുന്നതിനും, ബന്ധപ്പെട്ട കേന്ദ്രങ്ങളിലെ ഡോക്ടർമാർക്കും ലൈവ്സ്റ്റോക്ക് ഇൻസ്പെ

അക്ഷരത്താളുകളിലേയ്ക്ക് രണ്ട് അമൂല്യ ഗ്രന്ഥങ്ങൾ

കേരളത്തിലെ ക്ഷീരോല്പാദന മേഖലയിൽ ശ്രദ്ധേയമായ നേട്ടങ്ങൾക്ക് തുടക്കം കുറിച്ച കെ. എൽ.ഡി ബോർഡ് (പഴയ ഇൻഡോസിസ്റ്റ് പ്രോജക്ട്) കന്നുകാലി വർഗ്ഗോദ്ധാരണത്തിന് ഐതിഹാസികമായ നേട്ടങ്ങൾക്ക് സാക്ഷ്യം വഹിച്ച ഒരു സർക്കാർ സ്ഥാപനമാണ്. ഇന്ത്യയിലെ ക്ഷീര വിപ്ലവ ഗവേഷണ ചരിത്രത്തിൽ ഇൻഡോസിസ്റ്റ് എന്ന പേര് തങ്ക ലിപികളാൽ ആലേഖനം ചെയ്യപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു എന്നത് കെ.എൽ.ഡി ബോർഡിന് എന്നും അഭിമാനിക്കാം. വർത്തമാന കേരള ചരിത്രത്തിൽ ക്ഷീര മേഖലയിൽ ഇത്രയും നിർണ്ണായകമായ സ്വാധീനം ചെലുത്തി വിജയിച്ച ഒരു സംയുക്ത സർക്കാർ പദ്ധതി വിരളമാണ്. അരനൂറ്റാണ്ട്

പിന്നിട്ട ഈ അനുഭവകരുത്ത് ഭാവി തലമുറയുടെ അറിവിലേയ്ക്കായി പുസ്തക രൂപത്തിൽ കരുതി വയ്ക്കാൻ ഒരു ചെറിയ തുടക്കം കുറിച്ചതിന്റെ ഫലമാണ് “കേരളത്തിന്റെ ഗോകുലം” എന്ന പുസ്തകം.

സംസ്ഥാന സർക്കാരിന്റെ കീഴിൽ ഫാം ഇൻഫർമേഷൻ ഓഫീസറും, കൃഷിയെഴുത്തിൽ നാൽപ്പതു വർഷത്തെ അനുഭവ പരിചയവുമുള്ള ശ്രീ. സുരേഷ് മുതുകുളമാണ് ഇതിന്റെ രചന നിർവ്വഹിച്ചിരിക്കുന്നത്.

ഒപ്പം വാണിജ്യാടിസ്ഥാനത്തിൽ പശു വളർത്തലിൽ ഏർപ്പെട്ടിരിക്കുന്ന സാധാരണ കർഷകർക്ക് സംശയ നിവാരണത്തിനും, വിവര ശേഖരണത്തിനും ഉതകുന്ന രീതിയിൽ പന്ത്രണ്ട് അദ്ധ്യായങ്ങളിലായി സചിത്ര വിവരണം നടത്തുന്ന വിധം “പശുവളർത്തൽ വാണിജ്യാടിസ്ഥാനത്തിൽ” എന്ന കൈപുസ്തകം കെ.

എൽ.ഡി.ബി മുൻ എം.ഡി ഡോ. സി.റ്റി. ചാക്കോയാണ് എഴുതിയിരിക്കുന്നത്. ക്ഷീരമേഖലയിലേക്കു കടന്നു വരുന്ന പുതുസംരംഭകർക്ക് വളരെ ലളിതമായി കാര്യങ്ങൾ മനസ്സിലാക്കാവുന്ന രീതിയിലാണ് ഈ പുസ്തക രചന നിർവ്വഹിച്ചിരിക്കുന്നത്. ഈ രണ്ട് പുസ്തകങ്ങളുടേയും പ്രകാശനം നിർവ്വഹിച്ചത് കേരളത്തിലെ ഭരണ സംസ്കാരിക രംഗങ്ങളിൽ വ്യക്തിമുദ്ര പതിപ്പിച്ചിട്ടുള്ള മുൻ അഡീഷണൽ ചീഫ് സെക്രട്ടറിയായിരുന്ന ഡോ. ഡി. ബാബുപോൾ ആയിരുന്നു എന്നത് കെ.എൽ.ഡി ബോർഡിലെ എല്ലാ ജീവനക്കാരും കൃതജ്ഞതയോടെ ഓർക്കുന്നു. 2019 ഏപ്രിൽ 13 ന് യശ്ശ:ശരീരനായ അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഓർമ്മയ്ക്കു മുന്നിൽ ഞങ്ങൾ

പ്രണാമം അർപ്പിക്കുന്നു. മലയാള ഭാഷാ വ്യാപനത്തിന് പ്രതിജ്ഞാബദ്ധരായ കേരള ഭാഷാ ഇൻസ്റ്റിറ്റ്യൂട്ട് ആണ് രണ്ടു പുസ്തകങ്ങളും പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തിയിരിക്കുന്നത്. ഭാഷാ ഇൻസ്റ്റിറ്റ്യൂട്ട് ജനറൽ എഡിറ്ററായ ഡോ. പ്രൊഫ.

കാർത്തികേയൻ നായരുടേയും, എഡിറ്ററായ ശ്രീമതി. റ്റി. ഗംഗയുടേയും മേൽനോട്ടത്തിലാണ് ചരിത്രവും, ശാസ്ത്രവും ഒന്നിക്കുന്ന ഈ പുസ്തകങ്ങൾ പിറവി കൊണ്ടത്. പുസ്തക പരിചയം നടത്തിയത് കെ.എൽ.ഡി ബോർഡിലെ കാർഷിക എഞ്ചിനീയറായ ശ്രീ. കെ.എസ്. ഉദയകുമാറാണ്. ഈ രണ്ട് കൈപുസ്തകങ്ങളും 2018 നവംബർ 14 ന് തിരുവനന്തപുരം വി.ജെ.റ്റി ഹാളിൽ നടന്ന ചടങ്ങിൽ ഡോ. ഡി ബാബുപോളിൽ നിന്ന് കെ.എൽ.ഡി ബോർഡ് മാനേജിംഗ് ഡയറക്ടർ, ഡോ. ജോസ് ജെയിംസ് ഏറ്റുവാങ്ങി.

തീറ്റപ്പുൽ കൃഷി പരിശീലന പദ്ധതി ഉദ്ഘാടനം

തീറ്റപ്പുൽ കൃഷി പരിശീലന പദ്ധതിയുടെ ഉദ്ഘാടനം മന്ത്രി അഡ്വ. കെ. രാജു മാട്ടുപ്പെട്ടി ഫാമിൽ നിർവ്വഹിക്കുന്നു.

ക്ഷീരകർഷകർ കൂടുതലുള്ളതും കുടുംബശ്രീ യൂണിറ്റുകൾ സജീവമായതുമായ ജില്ലകളിൽ ഒരു വർഷം 500 ഏക്കർ തീറ്റപ്പുൽ കൃഷി നടത്തുന്നതിന് ധനസഹായവും, കൃഷി യ്ക്കാവശ്യമായ നടീൽ വസ്തുക്കളും, പരിശീലനവും ബോർഡ് നൽകിവരുന്നു. ഒരു ഏക്കർ കൃഷി ചെയ്യുന്നതിന് 16,000/- രൂപയാണ് ധനസഹായമായി നൽകുന്നത്. ഇപ്രകാരം ഇടുക്കി ജില്ലയിൽ നിന്നും തിരഞ്ഞെടുത്ത കർഷകർക്കുള്ള പരിശീലന പരിപാടി 22.12.2018 ൽ മാട്ടുപ്പെട്ടിയിൽ നടത്തുകയുണ്ടായി.

ചെങ്കൽപ്പാറയിൽ പച്ചപ്പരവതാനി

തീറ്റപ്പുൽ കൃഷിയിൽ വിജയഗാഥ രചിച്ചു യുവാവ് മാതൃകയാവുന്നു. പലരും നിസ്സാരമെന്ന് കരുതുന്ന പുൽകൃഷി ശാസ്ത്രീയമായി നടത്തി സംസ്ഥാനത്തെതന്നെ മികച്ച പ്രദർശനത്തോട്ടങ്ങളിലൊന്നായി മാറിയിരിക്കുകയാണ് കാസർഗോഡ് ജില്ലയിലെ

“കിനാനൂർ - കരിന്തളം” പഞ്ചായത്തിലെ പെരിയങ്ങാനത്തെ ചേരവേലിൽ മനോജ് തോമസ്സിന്റെ കൃഷിയിടം. മറ്റ് കൃഷികൾക്കനുയോജ്യമല്ലാത്ത ചെങ്കൽപ്പാറ നിറഞ്ഞ ഒന്നരയേക്കർ സ്ഥലം മണ്ണിട്ട് നികത്തിയാണ് കൃഷി

നടത്തുന്നത്. സി.ഒ. - 5 ഇനത്തിൽപ്പെട്ട തണ്ടുകുളാണ് നടാൻ ഉപയോഗിച്ചത്. 20 പശുക്കളെ വളർത്തുന്ന മനോജ് ഇവയ്ക്ക് ആവശ്യമായ പുല്ലിന് പുറമെ വയനാട്ടിലെ പ്രളയക്കെടുതി നേരിട്ട പ്രദേശങ്ങളിലേയ്ക്കും പുല്ല് കെട്ടുകുറിക്കി കയറ്റിവിട്ടിരുന്നു. ഇതിന് പുറമെ ഈ തോട്ടത്തിൽ നിന്നും നാലു ലക്ഷം പുൽമുട്ടുകൾ വിറ്റ ഇനത്തിൽ രണ്ടു ലക്ഷം രൂപ വേറെ ലഭിക്കുകയും ചെയ്തു. കെ. എൽ. ഡി. ബോർഡിന്റെ സാമ്പത്തിക - സാങ്കേതിക സഹായത്തോടെയാണ് ഈ മാതൃകാ പുൽകൃഷി തോട്ടം മനോജ് വികസിപ്പിച്ചെടുത്തത്.

കുളത്തുപ്പുഴ ട്രെയിനിംഗ് സെന്ററിൽ കർഷക പരിശീലന പരിപാടി

കുളത്തുപ്പുഴ ഹൈടെക് ഫാമിൽ കർഷകർക്ക് വേണ്ടിയുള്ള പരിശീലന പരിപാടി നടന്നു. എറണാകുളം, ആലപ്പുഴ, കൊല്ലം, തിരുവനന്തപുരം ജില്ലകളിലെ 25 കർഷകർക്ക് 2019 ജനുവരി, ഫെബ്രുവരി മാസങ്ങളിൽ ആദായകരമായ കന്നുകാലി വളർത്തൽ, ശാസ്ത്രീയ തീറ്റപ്പുൽ കൃഷി എന്നിവയെക്കുറിച്ച് പരിശീലനം നൽകുകയുണ്ടായി. മൃഗസംരക്ഷണ വകുപ്പിന്റെ കൂടപ്പനക്കുന്ന് ട്രെയിനിംഗ് സെന്റർ വഴി തിരഞ്ഞെടുത്ത കർഷകർക്ക് 6 ദിവസത്തെ സൗജന്യ പരിശീലനമാണ് നൽകുന്നത്. പരിശീലനത്തിന് പങ്കെടുക്കുന്നവർക്ക് യാത്രാ ബത്തയും നൽകിയിരുന്നു.

പരിശീലനത്തിൽ പങ്കെടുത്തവരുടെ ഫീൽഡ് വിസിറ്റ്.

ചെയർമാൻ യാത്രയയപ്പ് നൽകി

സർവ്വീസിൽ നിന്നും വിരമിക്കുന്ന ചെയർമാൻ ശ്രീ. അനിൽ സേവ്യർ ഐ.എ.എസ്സിന് കെ.എൽ.ഡി. ബോർഡിന്റെ ഉപഹാരം മാനേജിംഗ് ഡയറക്ടർ നൽകുന്നു. മറ്റ് ബോർഡ് അംഗങ്ങളും സന്നിഹിതരായിരുന്നു.

2019 ജനുവരി 31 ന് സർവ്വീസിൽ നിന്നും വിരമിച്ച സംസ്ഥാന മൃഗസംരക്ഷണ-ക്ഷീരവികസന വകുപ്പ് സെക്രട്ടറിയും, കെ.എൽ.ഡി. ബോർഡ് ചെയർമാനുമായ ശ്രീ. അനിൽ സേവ്യർ ഐ.എ.എസ്സിന്, കെ.എൽ.ഡി. ബോർഡ് ഡയറക്ടർ ബോർഡ് അംഗങ്ങൾ 29.01.2019 ന് യാത്രയയപ്പ് നൽകി. തദ്വസരത്തിൽ മാനേജിംഗ് ഡയറക്ടർ ചെയർമാൻ ബോർഡിന്റെ സ്നേഹോപഹാരം നൽകി.